

Novela vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou

***„Harmonizace systému zúčtování odchylek změna
způsobu zúčtování regulační energie“***

Konference ČAPLDS

Alexandr Černý, ERÚ

21. 10. 2021

Harmonogram přípravy návrhu vyhlášky

Zachování
nesymetrického
ocenění odchylek
do roku 2025

10/2020 – 05/2021:

- 5 pracovních jednání mezi OTE – ERÚ – ČEPS.
- Výsledkem bylo podání žádosti na ERÚ ke schválení vč. provedení konzultačního procesu v souladu s nař. EU 2017/2195 (EB GL).
- Posouzení žádosti v rámci správního řízení, žádost byla schválena v květnu 2021 (byla provedena úprava části II. PPPS).

Pracovních jednání
s účastníky trhu
nad novelizací
vyhlášky

04/2021 – 08/2021:

- Proběhlo 9 pracovních jednání s účastníky trhu.
- Diskutovaná témata: zrušení pevné ceny za sekundární regulaci, soulad ocenění a zúčtování regulační energie a odchylek s nařízením EB GL, zavedení 15min. zúčtovacího intervalu, prodloužení termínu pro předkládání údajů z dvoustranných obchodů operátorovi trhu a zrušení blokového trhu, úpravy postupu pro stanovení referenčních výkupních cen a referenčních aukčních bonusů.

Příprava konečné
textové verze
vyhlášky a
konzultační
procesy

09/2021 – 11/2021:

- Fáze legislativních konzultačních procesů VKP, MPŘ, LRV.
- Účinnost vyhlášky je navrhována dělená a to: 1. 1. 2022, 1. 4. 2022, 1. 7. 2024

Důvody a cíle úprav

- Hlavním impulsem k "otevření" vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou bylo její **uvedení do souladu s platnou evropskou právní úpravou**:
 - Nařízení 2019/943 (Electricity Regulation) o vnitřním trhu EU s elektřinou.
 - Nařízení 2017/2195 (EBGD) o zajišťování výkonové rovnováhy.
 - Metodika ACER o stanovení harmonizovaného postupu zúčtování odchylek .
- S ohledem na novou vyhlášku o měření elektřiny dojde od 1. 7. 2024 k tzv. roll-out AMM a spolu s tím i **zavedení 15 minutového zúčtovacího intervalu odchylek** (do roku 2025 platí výjimka udělená ERU, která umožňuje hodinový zúčtovací interval odchylek). Návrh vyhlášky o pravidlech trhu k tomuto datu proto musí 15 minutový zúčtovací interval rovněž zavést.
- **Návrhy novel energetického zákona o zákona o POZE** přináší potřebu stanovení postupu pro určení referenční výkupní ceny a referenčního aukčního bonusu a další.
- Některá ustanovení vyhlášky se v praxi ukázala problematická nebo nadbytečná.

Hlavní upravované oblasti

- Reakce na ustanovení čl. 10 nařízení č. 2019/943 – s odkazem na čl. 10 se **ruší pevná cena za sekundární regulaci** a zavádí se cena určená platformou aFRR.
- Reakce na nařízení č. 2017/2195 – úprava postupu **stanovení ceny regulační energie** a postupu **zúčtování regulační energie**.
- Reakce na metodiku ACER o stanovení harmonizovaného postupu zúčtování odchylek – úprava postupu **ocenění a zúčtování odchylek**.
- Reakce na novelu zákona 165/2012 Sb. (o POZE) - postup stanovení **referenční výkupní ceny a referenčního aukčního bonusu**; zavedení výjimky z platby za POZE pro trakční a kolejové dopravní systémy; stanovení rezervovaného příkonu v předávacím místě.
- Úprava některých ustanovení podle vyvíjející se situace v praxi např:
 - Zrušení blokového trhu s elektřinou v reakci na propojování evropských krátkodobých trhů s elektřinou (SDAC a SIDC); blokové nabídky lze dnes obchodovat v rámci denního a vnitrodenního trhu.
 - Zavedení prodloužení termínu pro předkládání údajů subjektem zúčtování operátorovi trhu z dvoustranný obchodů v normálním stavu a ve stavu nouze (13.30hod. -> 14.00).

Novela vyhlášky o podmínkách připojení k elektrizační soustavě

„Změna měrných podílů žadatele o připojení“

Konference ČAPLDS

Alexandr Černý, ERÚ

21. 10. 2021

Harmonogram přípravy návrhu vyhlášky

Sběr podnětů a reakce na podmínky na trhu s elektřinou

01 – 04/2021:

- ERÚ na základě aplikační praxe vyhlášky identifikoval oblasti vyhlášky, které zcela nevyhovují aktuálním podmínkám na trhu s elektřinou.
- Zahájen sběr podnětů pro úpravu vyhlášky (přímé oslovení provozovatelů soustav a veřejná výzva ERU).
- Vyhodnocení podnětů (posouzení v souladu s platnou právní úpravou EZ, POZE, EU předpisy, s budoucí připravovanou právní úpravou EZ, POZE, rozdělení do kategorií akceptováno, neakceptováno a k diskusi).

Pracovních jednání s účastníky trhu nad novelizací vyhlášky

05 – 08/2021:

- Pracovní jednání probíhala videokonferenčně (MS Teams).
- Proběhlo 6 pracovních jednání s účastníky trhu.
- Pracovní jednání probíhala k jednotlivým tématům (především podíly za připojení) i k návrhu celkového textu vyhlášky.

Příprava konečné textové verze vyhlášky a konzultační procesy

09 – 11/2021

- Zahájení konzultačních procesů VKP, MPŘ, LRV.
- Vydání vyhlášky s účinností od 1. 1. 2022.

Důvody a cíle úprav

- **Výše měrných podílů za připojení** a zajištění požadovaného příkonu/výkonu **nebyla upravována od roku 2006*** a již zcela nevystihuje tehdy zvolenou hodnotu podílu ve výši 50% nákladů vynaložených provozovatelem soustavy.
- **Návrhy novel EZ a zákona o POZE** přicházejí nově se zavedení pojmu **rezervovaného příkonu v předávacím místě**.
- Některá ustanovení vyhlášky se v praxi ukázala jako nejasná nebo neřešící dostatečně situace vzniklé při procesu vyřizování žádostí o připojení.

** Poslední novelizace vyhlášky v roce 2016, ale bez úpravy měrných podílů.*

Hlavní upravované oblasti

- Reakce na novelu zákona 165/2012 Sb. (o POZE) - **zavedení způsobu rezervace příkonu v předávacím místě** (dosud je pouze v místě připojení).
- **Úprava některých ustanovení podle vyvíjející se situace v praxi:**
 - Nový popis postupu při uzavírání smlouvy o připojení v případě změny zákazníka v odběrném místě. Doposud nebyl postup v těchto případech vyhláškou upraven.
 - Specifikace zařízení, které lze připojit krátkodobě, je nově uvedena výčtem.
 - Úprava a vyjasnění ustanovení řešících stanovení výše podílu za připojený příkon/výkon při souběžných požadavcích na rezervaci příkonu a výkonu. Současné znění vyhlášky nepostihovalo všechny varianty.
 - Úprava postupu provozovatelů soustav v případě možného připojení, ale jiným způsobem než bylo požadováno žadatelem.
- Další **zjednodušení** zjednodušeného připojení. Ruší se požadavek na měření impedance smyčky pro **mikrozdroje do 800 W**.
- Nová povinnost informovat o připojeném akumulacním zařízení a podat žádost o připojení v případě instalace **akumulačního zařízení jako součásti výroby**.
- **Aktualizace výše měrných podílů a úprava/upřesnění definic způsobů (typů) připojení v příloze č. 8.**

Způsob připojení – aktuální stav

Připojení Typu A:

Připojení, kdy provozovatel distribuční soustavy rozšíří distribuční soustavu až do předávacího místa, kterým je např. trafostanice nebo rozvodna žadatele o připojení.

Připojení Typu B:

Připojení, které nesplňuje podmínky připojení typu A.

Připojení Typu B1: (definováno jen u rezervace příkonu na VN)

Připojení kdy se žadatel připojuje přímo do rozvodny provozovatele distribuční soustavy a není přitom nutná výstavba nové kobky a přípojnic a jsou pouze nutné úpravy technického rázu.

Měrný podíl žadatele o připojení – aktuální stav

MĚRNÝ PODÍL ŽADATELE O PŘIPOJENÍ		
ZA REZERVACI PŘÍKONU		
Přenosová soustava	Kč/MW	200 000
VVN typ A	Kč/MW	600 000
VVN typ B	Kč/MW	150 000
VN vše kromě B1	Kč/MW	800 000
VN typ B1	Kč/MW	200 000
NN 3 fáze	Kč/A	500
NN 1 fáze	Kč/A	200
ZA REZERVACI VÝKONU		
Přenosová soustava	Kč/MW	500 000
VVN typ A	Kč/MW	1 200 000
VVN typ B	Kč/MW	150 000
VN typ A	Kč/MW	640 000
VN typ B	Kč/MW	150 000
NN 3 fáze	Kč/A	500
NN 1 fáze	Kč/A	200

Způsob připojení– navrhované úpravy PDS

Připojení Typu A:

Připojení, kdy je distribuční soustava rozšířena k místu zařízení žadatele vedením, případně i rozvodnou nebo částí rozvodny.

Připojení Typu A1:

Připojení, kdy provozovatel distribuční soustavy rozšíří distribuční soustavu vedením, případně i rozvodnou nebo částí rozvodny, do jiného místa, než je místo zařízení žadatele a současně se nejedná o připojení typu A2.

Připojení Typu A2:

Připojení, kdy provozovatel distribuční soustavy připojí zařízení žadatele do pole rozvodny distribuční soustavy velmi vysokého napětí nebo vysokého napětí.

Připojení Typu B:

Připojení, které nesplňuje podmínky způsobů připojení typů A, A1 nebo A2.

Měrný podíl u připojení typu A1 a A2 je navrhován nižší než u typu A:

- 70 % u typu A1.
- 30 % u typu A2.

Měrný podíl žadatele o připojení – navrhovaná varianta

ERÚ vyhodnocoval **tři varianty změny podílů na připojení s různými dopady na žadatele o připojení** (indexace o inflaci, navýšení podílu u výroby nebo kombinace indexace o inflaci a navýšení podílu u výroby).

Všechny varianty byly posuzovány s ohledem na nový návrh typů připojení (Typy připojení A1 a A2 se sníženým podílem oproti typu A. V některých případech rezervace příkonu by tedy i přes zvýšení podílů docházelo ke slevě právě díky použití definice A1 nebo A2 místo A).

Navržená varianta: „Indexace o inflaci“

Navýšení o cenový index stavebních prací pro místní (NN) a dálková (VN a VVN a PS) vedení od 2005 do roku 2020 (vše zaokrouhлено na 10 000 směrem dolů u VN, VVN a PS a na 10 směrem dolů u NN).

Návrh vede k nárůstu měrných podílů pouze o 20 až 25 %.